

Riskit

Sampo-konsernin liiketoimintaan liittyvät riskit voidaan jaotella kolmeen pääryhmään: liiketoimintaympäristön muutoksiin liittyviin strategisiin riskeihin, yhtiön liiketoimintatapoihin tai -suhteisiin liittyviin maineriskeihin sekä liiketoiminnasta luontaisesti

aiheutuviin riskeihin. Kaksi ensimmäistä riskiluokkaa kuvataan vain lyhyesti tässä riskienhallintadokumentissa ja painopiste on kolmannessa riskiluokassa.

Ulkoiset muutosvoimat ja strategiset riskit

Strateginen riski on kilpailuympäristön muutoksista tai sisäisestä operatiivisesta joustamattomuudesta johtuvan tappion riski. Odottamattomat muutokset yleisessä liiketoimintaympäristössä voivat aiheuttaa odotettua suurempia vaihteluita taloudelliseen tulokseen ja pitkällä aikavälillä vaarantaa Sampo-konsernin liiketoimintamallien olemassaolon. Taustalla olevat ulkoiset muutosvoimat ovat moninaisia, kuten esimerkiksi yleisen taloudellisen toimintaympäristön kehitys ja institutionaalisen kehikon muutokset sekä teknologiset innovaatiot. Näiden seurauksena toimialan liiketoimintamallit voivat muuttua, uusia kilpailijoita saattaa ilmaantua ja asiakkaiden kysyntä sekä käyttäytyminen voivat muuttua.

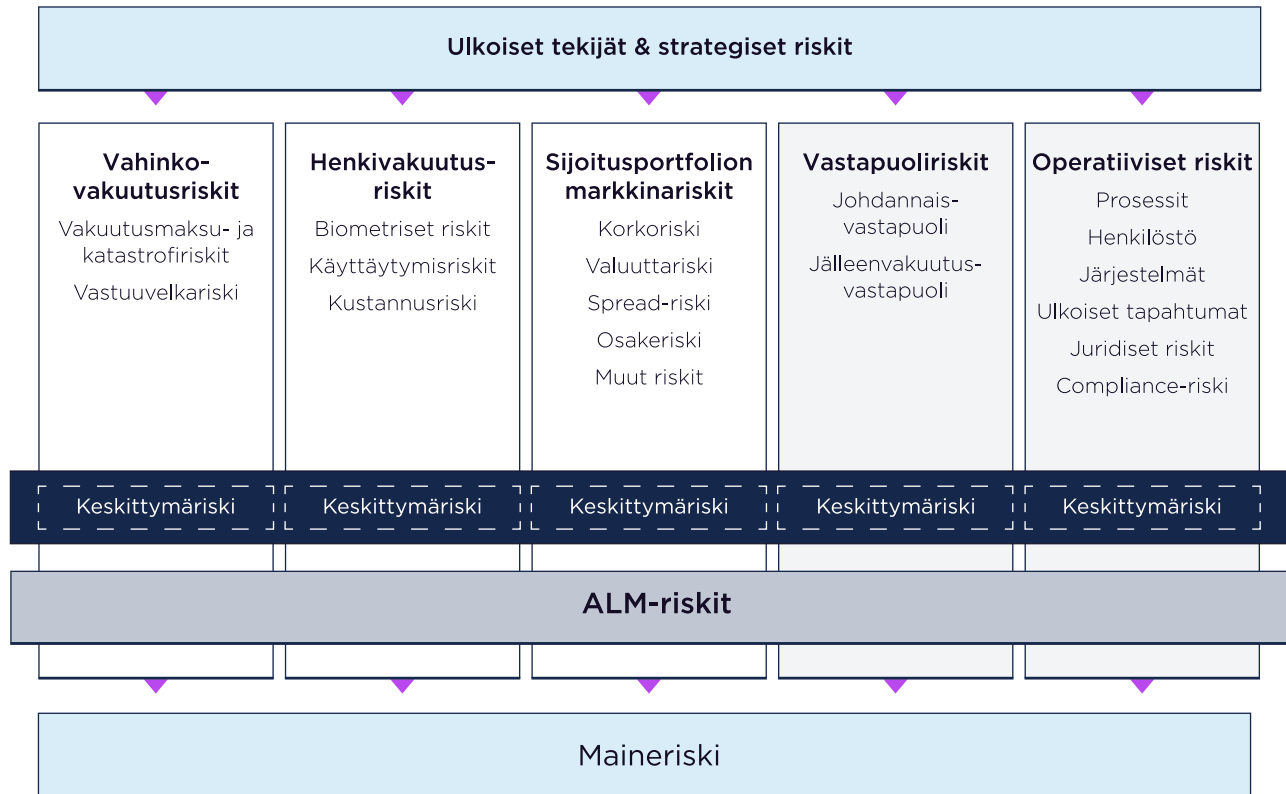
Koska kilpailuympäristön muutosvoimat ja kehitys riippuvat pääosin ulkoisista tekijöistä, strategiset riskit ovat ylimmän johdon vastuualuetta. Proaktiivinen strateginen päätöksenteko on ylimmän johdon keskeinen työkalu kilpailuetuun liittyvien strategisten riskien hallinnassa. Lisäksi sisäisen operatiivisen joustavuuden ylläpito mahdollistaa liiketoimintamallin ja kustannusrakenteen muuttamisen tarvittaessa ja on siten tehokas työkalu strategisten riskien hallinnassa. Vaikka strategisia riskejä ei huomioida Sampo-konsernin taloudellisen pääoman mallissa, voi niillä silti olla vaikutusta todelliseen pääoman määrään, mikäli se on järkevää kulloisenkin liiketoimintaympäristön näkökulmasta.

Maineriski

Maineriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että aiheellinen tai aiheeton yhtiön liiketoimiin tai suhteisiin liittyvä epäsuotuisa julkisuus heikentää luottamusta yhtiötä kohtaan. Maineriski on usein seurausta toteutuneesta operatiivisesta tai compliance-riskistä ja sen seurauksena maine heikkenee asiakkaiden ja muiden sidosryhmien näkökulmasta. Maineriski liittyy kuitenkin myös kaikkiin muihin toimintoihin, kuten on esitetty Riskien luokittelu Sampo-konsernissa -kuvassa. Koska maineriskin syyt ovat moninaiset, sen ehkäisemiseksi tulee myös olla monia keinoja ja niiden tulee olla sisäänrakennettuna yrityksen kulttuuriin.

Näin ollen Sammon keskeisille arvoille, joita ovat eettisyys, lojaalisuus, avoimuus ja yrittäjäyys, perustuva yrityskulttuuri nähdään keskeisenä keinona ehkäistä maineriskejä. Nämä keskeiset arvot heijastuvat Sammon tavassa järjestää liiketoimintojensa hallinnointi ja siinä, miten Sampo toimii keskeisten sidosryhmiensä (asiakkaat, henkilöstö, sijoittajat, muut yhteistyökumppanit, veroviranomaiset ja muut valvovat viranomaiset) ja muiden Sammon liiketoiminnasta kiinnostuneiden osapuolten kanssa.

Riskien luokittelu Sampo-konsernissa

Liiketoimintaan luontaisesti liittyvät riskit

Vakuutus- ja sijoitustoiminnassaan Sampo-konserni ottaa tietoisesti tiettyjä riskejä aikaansaadakseen tuottoja. Nämä ansaintariskit valitaan huolellisesti ja niitä hallitaan aktiivisesti. Vakuutusriskit hinnoitellaan niiden luontaisen riskitason mukaisesti ja sijoitusten tuotto-odotuksia verrataan sijoitusten riskeihin. Lisäksi ansaintariskiasemaa mukautetaan jatkuvasti ja riskien vaikutusta pääomatarpeeseen arvioidaan säännöllisesti.

Vakuutus- ja sijoitusriskien onnistunut hallinta on Sampo-konsernin keskeisin tuottojen lähde. Näiden riskien päivittäinen hallinnointi annettujen limiittien ja valtuuksien puitteissa on liiketoiminta-alueiden ja sijoitusyksikön vastuulla.

Osa riskeistä, kuten vastapuoliriskit ja operatiiviset riskit ovat välillistä seurausta Sammon liiketoiminnasta. Nämä riskit ovat yhdensuuntaisia siinä mielessä, että niihin ei liity tuottopotentiaalia. Vastaavasti riskienhallinnan tavoitteena on pienentää näitä riskejä tehokkaasti. Näiden välillisten seurausriskien hallinta on liiketoiminta-alueiden ja sijoitusyksikön vastuulla ja näihin riskeihin liittyvää pääomatarvetta

mittaavat riippumattomat riskienhallintatoiminnot. On huomioitava, että riskit luokitellaan toimialoittain eri tavoin ansainta- ja seurausriskeihin. Esimerkiksi Sampo-konsernin asiakkaiden vakuutus sopimuksiin liittyvät vakuutus tapahtumat ovat heille seurausriskejä, mutta Sampo-konsernille nämä samat riskit ovat ansaintariskejä.

Eräät riskit, kuten korko-, valuutta- ja maksuvalmiusriskit, liittyvät useisiin toimintoihin samanaikaisesti. Näiden riskien hallitsemiseksi tehokkaasti Sampo-konsernin yhtiöillä pitää olla yksityiskohtainen ymmärrys odotetuista kassavirroista ja niiden vaihteluista kaikissa yhtiön toiminnoissa. Lisäksi yhtiöillä on oltava kattava ymmärrys siitä, miten varojen ja velkojen markkinaehtoiset arvot voivat vaihdella koko taseen tasolla eri skenaarioissa. Näitä koko taseen riskejä nimitetään yleisesti ALM-riskiksi. Korko-, valuutta- ja likviditeettiriskien lisäksi inflaatoriski ja BKT:n kasvuvauhtiin liittyvät riskit ovat keskeisiä ALM-riskkejä Sampo-konsernille. ALM-riskit ovat yksi ylimmän johdon painopistealueista johtuen niiden monimutkaisuudesta ja merkittävästä sekä

pitkäaikaisesta vaikutuksesta riskeihin ja tuottoihin.

Yleisesti ottaen keskittymäriski syntyy, mikäli yrityksen riskipositioita ei ole riittävästi hajautettu, jolloin esimerkiksi yksittäinen vahinkotapahtuma tai rahoitusmarkkinatapahtuma voisi vaarantaa yhtiön vakavaraisuuden tai taloudellisen aseman.

Keskittymiä voi syntyä yksittäisten liiketoimintojen sisällä – yksittäiseen toimijaan tai toimialaan liittyvät suuret vastuu- tai sijoituspositiot – tai eri liiketoimintojen yhteisvaikutuksena yksittäisen

vastapuolen tai toimialan vaikuttaessa laaja-alaisesti yhtiön kannattavuuteen sekä vakuutus- että sijoitustoiminnan kautta.

Keskittymäriski voi toteutua myös epäsuorasti silloin, kun kannattavuus ja pääomitus reagoivat samalla tavalla yleiseen taloudelliseen kehitykseen tai rakenteellisiin muutoksiin eri liiketoiminta-alueiden institutionaalisessa ympäristössä. Tällainen keskittymäriski voidaan nähdä osana strategista riskiä.